

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова
Кафедра педіатрії №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО

" 19 " 08 2025 року

ПОГОДЖУЮ

В.о. завідувача
кафедри педіатрії №1

доцент ЗВО Тетяна ЧЕКОТУН

" 28 " 08 2025 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НЕОНАТОЛОГІЯ

(складова частина дисципліни «Педіатрія з дитячими інфекціями, неонатологією,
медичною генетикою»)

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина» 2022
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	Педіатрії №1
Лектор	доцент, к.мед.н. Тетяна Саврун, доц., к.мед.н Олена Мазур, доц., к.мед.н., Марина Пугач
Контактна інформація	<i>pediatrics1@vntu.edu.ua,</i> <i>Хмельницьке шосе, 108</i>
Укладач силабусу	доцент, к.мед.н. Олена МАЗУР

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 30.2, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	5 курс (IX або X семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	45 години /1,5 кредити ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції - 8 год Практичні заняття - 24 год Самостійна робота - 13 год В цілому: аудиторні заняття – 71,1%, самостійна робота – 28,9%
Кількість змістових модулів	3
Мова викладання	українська
Форма навчання	Денна (із забезпеченням із врахуванням умов воєнного часу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком дисципліни є Неонатологія, вивчення якої необхідне для успішної професійної діяльності. Основним фокусом програми є найбільш поширені захворювання періоду новонародженості. Програма орієнтована на отримання знань етіології, патогенезу, класифікації, критеріїв діагностики, принципів лікування та профілактики основних нозологій неонатального періоду.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки: нормальна анатомія та фізіологія, патологічна фізіологія, мікробіологія, догляд за хворими та сестринська практика, пропедевтика дитячих захворювань, акушерство та гінекологія, фармакологія, педіатрія.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є отримання базових професійних знань та навичок щодо поширених захворювань періоду новонародженості. Студент має набути здатність до збирання анамнезу, проведення об'єктивного обстеження новонародженої дитини; встановлення клінічного діагнозу при найбільш поширених захворюваннях новонароджених, складання плану додаткових обстежень хворого; інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень; проведення диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань неонатального періоду, визначення лікувальної тактики та методів профілактики; надання медичної допомоги при найбільш частих невідкладних станах у новонароджених.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін подальшої професійної підготовки, а саме: педіатрії, дитячої хірургії, дитячих інфекційних хвороб, генетики інших клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання дисципліни

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

1. Знати: клінічні, лабораторно-інструментальні критерії діагностики, лікування, профілактику захворювань, специфічних для неонатального періоду
2. Вміти: встановити діагноз у дітей на основі сукупності даних обстеження
3. Демонструвати: знання і практичні навички з дисципліни
4. Володіти навичками: методики обстеження новонароджених
5. Самостійно вирішувати: питання створення плану обстеження та лікування новонароджених дітей з проявами найбільш поширених захворювань неонатального періоду.
6. Надавати допомогу при невідкладних станах новонароджених.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 2 (Неонатологія)	9 або 10 семестр 45 год/1,5 кредити	Практичні заняття №№ 1-10 (Заняття 11, 12 – підсумковий контроль) Лекції №№ 1-4
-------------------------	--	---

Дисципліна включає 10 тем, які поділені на 3 змістові модулі.

Змістовий Модуль 7. Здорова новонароджена дитина. Недоношені діти.

Тема 1. Здорова новонароджена дитина. Клінічне обстеження новонародженої дитини. Транзиторні стани.

Тема 2. Здорова новонароджена дитина. Догляд за здоровою новонародженою дитиною. Вигодовування здорової новонародженої дитини..

Тема 3. Недоношені діти. Анатомо-функціональні особливості. Невідкладні стани. Особливості виходжування та вигодовування.

Тема 4. Дихальні розлади. Респіраторний дистрес синдром.

Змістовий Модуль 8. Найбільш поширені неінфекційні хвороби новонароджених.

Тема 5. Асфіксія новонародженого.

Тема 6. Асфіксія новонародженого. Первинна реанімація та післяреанімаційна допомога.

Тема 7. Пологова травма. Пошкодження ЦНС у новонароджених.

Тема 8. Гемолітична хвороба новонароджених. Неонатальні жовтяниці.

Тема 9. Геморагічні розлади у новонароджених. Геморагічна хвороба.

Змістовий Модуль 9. Перинатальні інфекції.

Тема 10. Неонатальний сепсис.

Тема 11. TORCH-інфекції.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів неонатології: У лекціях з неонатології висвітлюються проблемні питання асфіксії новонароджених та первинної реанімації, захворювання органів дихання, неонатальних жовтяниць, перинатальних інфекцій та сепсису новонароджених. Розглядаються діагностичні критерії, методи дослідження, диференціальної діагностики, лікування, профілактики з урахуванням сучасних досягнень медицини, керуючись новітніми клінічними рекомендаціями та настановами.

На практичних заняттях з неонатології вивчаються основні нозології неонатального періоду: основи фізіології та патології доношених та передчасно народжених дітей, особливості вигодовування та виходжування, принципи інтенсивної терапії та допомоги при

невідкладних станах, принципи сучасних перинатальних технологій та катamnестичного спостереження за немовлятами групи ризику.

Практичні заняття за методикою їх організації є клінічними і передбачають:

- курацію новонароджених немовлят з різноманітною патологією (а при їх відсутності в клініці - розбір клінічних кейсів, ситуаційних завдань): збір анамнезу, проведення фізикального обстеження;
- обґрунтування попередньою діагнозу;
- складання плану обстеження хворого та інтерпретація даних лабораторних та інструментальних методів досліджень;
- проведення диференціального діагнозу та обґрунтування клінічного діагнозу;
- проведення розрахунку вигодовування;
- надання рекомендацій після виписки з стаціонару щодо подальшого катamnестичного спостереження, вигодовування, щеплення, профілактики відділених несприятливих наслідків;
- навчання та відпрацювання практичних навичок з використанням сучасних симуляційних навчальних технологій (робота з неонатальними манекенами стимуляційного центру).

Форма навчання: очна (денна).

В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять і заліку та передбачає: удосконалення навичок фізикального обстеження новонароджених, опанування навичками трактування результатів лабораторних та інструментальних досліджень при відповідних патологіях неонатального періоду, інтерпретації результатів скринінгового обстеження новонародженого та оцінки показників фізичного розвитку новонароджених відповідно до перцентильних графіків, складання навчальної історії хвороби. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на практичних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні та календарні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра педіатрії №1/Студенту/Очна форма навчання/ Медицина/5 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/>кафедра педіатрії №1. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: індивідуальне усне або письмове опитування, тестування, розв'язання ситуаційних задач або клінічних кейсів, контроль знань та практичних навичок при роботі з тематичним пацієнтом у профільному відділенні або стимуляційному класі.
Підсумковий контроль дисципліни –залік	Методи: залік на останньому практичному занятті згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи).
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічні ситуаційні задачі, демонстрація практичних навичок, оцінка результатів лабораторних та інструментальних

досліджень.
----

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див.Шкалу оцінювання)
Оцінювання дисципліни:	Підсумковий контроль – від 122 до 200 балів. Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного контролю.

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка **“відмінно”**

Оцінка **“добре”**

Оцінка **“задовільно”**

Оцінка **“незадовільно”**

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка **“відмінно”**

Оцінка **“добре”**

Оцінка **“задовільно”**

Оцінка **“незадовільно”**

Оцінювання відповіді при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі чи задачі по невідкладній допомозі під час поточного контролю

- Оцінка *“відмінно”*
- Оцінка *“добре”*
- Оцінка *“задовільно”*
- Оцінка *“незадовільно”*

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

- Оцінка *“відмінно”*
- Оцінка *“добре”*
- Оцінка *“задовільно”*
- Оцінка *“незадовільно”*

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка *«відмінно»* виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%).

Оцінка *«добре»* виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89%).

Оцінка *«задовільно»* виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%).

Оцінка *«незадовільно»* виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання захисту історії хвороби під час поточного контролю

- Оцінка *“відмінно”*
- Оцінка *“добре”*
- Оцінка *“задовільно”*
- Оцінка *“незадовільно”*

Оцінювання самостійної роботи студента

Самостійна робота студента оцінюється під час поточного контролю дисципліни та проведення підсумкового контролю у вигляді заліку.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на засіданні студентського наукового гуртка та студентських наукових конференціях, написанні наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, участі у вузівському та Всеукраїнському етапах олімпіади з педіатрії (критерії нарахування балів наведені в п.14).

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (Вінниця, 2021). (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи)).

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

10 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який приймав участь (без призового місця) у внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи

8 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно приймав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не приймав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

7. Політика навчальної дисципліни

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Ознайомлення з правилами поведінки та техніки безпеки, з правилами поведінки при сигналі «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» проводиться викладачем на першому практичному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, на заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин, на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття) фонендоскоп, засоби індивідуального захисту (маска, рукавички, антисептик). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття. Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях у відділеннях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; на практичній частині заняття у відділенні дотримуватися принципів і правил етики та деонтології.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається під час тестування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра педіатрії №1) черговому викладачу або своєму викладачу протягом робочого дня. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування, письмово чи усно

